

„Danferen“
 et holløventlig Av- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika,
 udgivet af
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
 Blair, Neb.
 „Danferen“ udkommer hver Tirsdag og Fredag.
 Pris pr. Margara i De Forenede Stater \$1.50; til Udlandet \$2.00.
 Bladet betales i Forud. Bestilling, Betaling, Adressforandring og alt andet angaaende Bladet adresseres:
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
 Blair, Neb.
 Redaktør: A. M. Andersen
 Alle Indviendte adresseres: Danferen, Blair, Neb.
 Entered at the Post Office at Blair, Neb., as second-class matter.
 Advertising Rates made known upon application.

„Danferen“
 bliver sendt til Subskribenter, indtil ubestemt Tid, og vil blive modtaget af Udgiverne og al Værd er betalt, i Overensstemmelse med De Forenede Staters Lovhøve.
 Naar Læserne henvender sig til Folk, der avenerer i Bladet, enten for at faa hoes dem eller for at faa Oplysninger om det avenerende, bedes de altid omtale, at de faa Avensstemmelse i dette Blad. Det vil være genliglig Korte.

Krigen i Colorado.
 Stylden lægges paa Arbejderunionen.

Der har jo været strebet en hel Del om denne Krigen mellem Arbejder-Unionen og Minejerne i Colorado; men vanstelig var det at blive slog paa, hvor Stylden for den sorgelige Tilstand laa. Saadan softe vi, og saadan softe nok de fleste. Om et og andet Blad fastede sig op til at domme Parterne imellem, faa manglede deres Dem grundigt Kendskab til det, de domte i.

Saa sendte „Chicago Record Herald“ sin betydningsfulde Korrespondent Walter Wellman ud til Colorado for at undersøge Sagen. Den 7. Aug. sendte han sit første Brev derude fra, og siden er der fulgt 7 andre, 8 ialt. I det ottende opsummerer han, hvad han har iagttaget, og giver sin Kendselse. Dette Brev skal vi her give det væsentligste Indhold af.

Det er nu min Pligt, begynder han, at påføre Dem angaaende Spørgsmaalet om Ansvar for den senere Tids Krige mellem Arbejde og Kapital i Colorado. Publikum ønsker at vide, hvad der er ret, og hvad der er galt i denne grufulde Strid. Folk vil vide, hvem Stylden eller den væsentligste Styld ligger hos for den Blødsudgydelse, Opstand, Udvandring, Lidelse og det Tab, som har karakteriseret de sidste halvandet Aar i denne Stat. I dette sidste Brev skal jeg give min Kendselse. At gøre dette, aabnet og uden Fregt, er en Pligt mod Offentligheden.

Min Mening har jeg formet efter to Ugers uforfærdige Undersøgelse — efter at have hørt begge Sider — efter at have siddet en hel Del Materiale fra levende Mænd paa begge Sider og fra Statsautoriteter — efter Sneje af Samtaler med neutrale Borgere, som var i en Stilling, saa de kunde vide meget af Sandheden, — efter at have traengt ind i Detaillerne af enkelte Episoder, som kunde faste Lyd over Spørgsmaalet om moralisk Ansvarlighed og efter en upartisk Analyse af modsigende Beretninger.

Dernæst siger han, at han gif til Undersøgelsen uden Fordom, og om hans Sympati var paa nogens Side, saa var den paa deres, der laa under i Kampen, for at kæmpe de forenede Arbejdernes Sag, hvor de har Retten paa sin Side.

Meningen, han er kommen til, er afgørende. Der er ingen Hatten, ingen Tvivl, ingen delte Meninger. Han har aldrig kendt en Arbejderstrig, hvor Stylden og Ansvaret stod saa klart og utvivlsomt frem paa den ene Side.

Denne Krige i Colorado fremkaldtes ved en Række Misgreb af „Western Federation of Miners“ — Misgreb saa onde og affællige, at de med Rette kunde kaldes Forbrydelser. Det var slemst nok, at disse Misgreb var Forbrydelser imod Samfundet, imod Statsjensdom og imod Kapital og Industri. Men de var mere end det. De var Forbrydelser imod organiseret Arbejde, imod

Arbejderforeningens Sag overalt og særlig her i denne Guldfærd — imod selve de Mand og Kvinder, i hvis Raad Kampen begyndtes, og hvis Støtne, hvis Hjelm og Lykke var i Organisationsens fejlsende Ledere. Foreningens Mænd og Kvinder i Cripple Creek og Telluride Distrikterne var det, der fornemmelig led under Hjelgerne. De maatte betale i dyre Domme for deres Lederes uforsvarede, næsten taabelige Opførsel. Kapitalisterne, Mignænder, Mineejere, Smelters Truists og Jernbånerne kan sørge for dem selv. Om de lider nogen Tab, kan de taale det. Vi behøver ikke at påføre vor Sympati paa dem. Vi behøver ikke at påføre Taarer over deres tabte Dividender og Profit. Men ingen med Tante og Hjerte kan se paa den Uret, de Klager og Lidelse, der er forarsaget Foreningens Mænd med deres Kvinder og Børn uden Sorg, uden Harm, uden at ønske, at de Arbejderledere, som var Styld i denne Uret, maa vederfares Retfærdighed, maa komme til at lide for deres Synd.

Dette er dog ifølge Sagens Natur mere end man kan vente. I Reglen gaar de Mand, der er Styld i saadanne Misgreb, der er værre end Forbrydelser, — Misgreb imod deres egne Folk, — fri for Straf. De drager deres Løn som Garant. De lever forholdsvis i Lufus. Det er deres behagelige Pligt at udbetale af Hjalpefondet — \$10,000 om Ugen — som strammer ind for at lindere den Glendighed, de har berørt. Det falder ikke i deres Lod at gennemlede Rødselskæder. Deres Rødsel døde ikke i denne Natursens Krise, som forværedes og ofte blev fatal ved Engstelse for, at Mand eller Søn skulde blive opløst af en Forbrydelse, Marksmænd eller Undertrykkelses Vælg, som gif hen over Samfundet.

Derfor Lederne, der fremtalte Konflikt, havde haft til Opgave at rette virkelige Fejl, — derjom de havde repræsenteret en retfærdig Sag, — derjom de havde haft en rimelig Udflugt til at opnaa nogen Fordel for de Mand og Kvinder, som de repræsenterede, og derjom de paa dette Grundlag havde kæmpet en modig og ærlig Kamp og tabt den, saa vilde sikkert ingen Arbejder, mindst Forfatteren, have fordømt dem. I saadant Tilfælde vilde de kun have mødt Sympati.

Men disse Mand havde ingen Ret eller Retfærdighed til Angst. De havde aldrig en Chance til at vinde Fordel for deres Tilhængere. Der var ingen Mulighed for, at de kunde opnaa noget praktisk Gode for Arbejdernes Sag. Lad for et Ugebladet Arbejdernes Sag, vedkommende Samfund og det almene Ret ude af Betragtning og se alt fra det snævre Synspunkt af, hvad der var godt eller ikke godt for de forenede Arbejdere, saa er det endda trivselne Misgreb.

Mr. Wellman fortsætter og siger, at Lederne maa have været drevne enten af fanatisk Jver eller Lyst til at herse. De begyndte en Konflikt, som de maatte kunne forudse vilde ende med Nederlag og Glendighed. Deres Motiv har maatte været ærligt og maatte ikke. Men det er saa sikkert som selve Støben, at deres Handling ikke kan retfærdiggøres fra noget som helst Synspunkt og aller mindst set fra Arbejderforeningens Side.

(Sluttes i næste Fredags-Nr.)

Om Protesten mod den norske Synode.
 Af B. Sinus.

Da det nu er vedtaget, at der skal udføres en Protest mod den norske Synode — den er jo maatte allerede sendt — kunde det maatte tillades mig at sige nogle Ord om denne, maatte nok saa vigtige Sag. Det er jo godt at være Protestant og vise i Gerning, at man er det, blot man har en ret Forsaaelse af, hvad man protesterer imod. Det er ogsaa godt at tale om Sammenlutning, være inde for Sammenlutning, blot man ved, hvad man vil slutte sig sammen om, og hvem det er, man søger Sammenlutning med. Det var imidlertid som Protestant, jeg vilde tale her, ikke dog just mod Sammenlutning; skønt det maatte ogsaa, kunde være nødvendigt, maa det vente til senere.

Det er i sit „Festskrift“, at Synoden har tilladt sig at udfolde Forsættelsesdommen over de danske Kirkesamfund her til Lands. Den vise Redaktør af „Kirkelig Samler“ burde lægge Mærke til, at ogsaa han er vejet og funden for let. Og inden han kan vente nogen Anerkendelse for ren Lutherdom fra den forenede Kirkes Side, maa han fralægge sig den Bestyrdning, at han ikke lærer ret i Artiklen om Retfærdiggørelsen. Saa faar han andet at bestille end sine Smaa vittigheder om den forenede Kirke, selv om han ellers mener, at han nok kunde have baade Lyst og Raad til det.

Den forenede Kirke har vedtaget at protestere imod noget, som naar i navnte Festskrift. — Efter min Mening kunde der være nok saa megen Grund til at protestere mod noget, som ikke naar i navnte Skrift, og den Grund, at det er ubeløst, hvad er da det? Jeg har set, at der er ganske mange Billede i navnte Skrift. Men der er da navnlig et Billede, som glimter ved sin Fraværelse, nemlig Billedet af den norske Synodes første Formand, Danferen Claus Laurids Clausen. Der findes, vistnok af mange forfættede Mand og Kvinder, Men Clausens Billede glimter ved sin Fraværelse. Her var vistnok Grund til at protestere imod en saadan offentlig Forhaanelse imod en i hvert Tilfælde ærverdigt Mand's Minde, og det særlig for os Danske i Amerika, der har hørt og har rig Lejlighed til at gøre Velkendt med norsk Uforstammedes baade mod levende og døde. Efter min ringe Mening forhaaner den norske Synode sig selv ved en saa æreløse Handling, særlig imod en dansk Mand og gennem ham af den danske Nation. For den norske, hvide Kirkepolitiker er Clausen „bare Danst, han“, og hvad skal en Ugle mellem Krager! Naturligvis faar dette en hel anden Adresse: Clausen var ikke net i Læren paa alle Punkter, og af den Grund ubeløst han fra Synodens Fædre. Jo, vi lende den Melodi tilstrækkelig.

Der er, som sagt, mange Billede i Bogen, og Pastor Falck har jo flere Gange ophjst os om, at der er mange danske Præster i Synoden, — der findes saa vel et eller flere Billede af danske Præster i Synodens Festskrift? Der er ikke saa faa danske Mand, som ere graaede i Synodens Tjeneste, har tjent for ringe Løn og gerne paa de haardeste Pladser. En dansk Mand har strebet en lille saa lille Del af navnte „Festskrift“, en anden dansk Mand har, saa vidt jeg ved, sat navnte Skrift i Tøper. Alle glimre de med deres Fraværelse blandt dem, Synoden særlig vil høre. Der var vist nok Grund til at spørge, om ikke her burde protesteres, især da samme Synode jo ellers gør sig til af at have „ærlig“ Interesse for „de danske Brødre“.

Danferne er et trofast og trofast Folk og vil gaa de længste Rejse for at behage dem, de har Tillid til. Danferne i Synoden danner ingen Undtagelse fra denne Regel. Men man kan kun hævde, naar man ser, hvad Danst kan lade sig bruge til af sine norske Politikkere. Hvorfor skulde Pastor J. Johansen bruges til at stride forfættelsesdommen over de danske Kirkesamfund i Amerika? Fordi han vidste bedre Bæstet om disse end norske Synodpræster, som gennem mange Aar har levet Side om Side netop med Menigheder og Præster af danske Kirkesamfund? Vistnok ikke; men Johansen er „bare Danst, han“, og han kunde derfor nok udrette dette Stykke danske Arbejde for Synoden. Han har vistnok gjort det med en ærlig Vilje. Og naar man saa ser, at Pastor Falck er trofast nok til at træde offentlig frem i Synodens Blad og indrømme, at Pastor Johansen ikke egentlig vidste, hvad han strev om i Festskrift, men derimod ved han (Falck) Bested med de Dele, idet han sidder inde med Efterretninger fra nyere Datum, som han i ældste Tid har samlet op af et Par af de danske Blade, — ja, saa ved man næsten ikke, om man skal se eller græde over en saadan Enfoldighed i den norske Kirkepolitiks Tjeneste. Pastor Falck's formentlige Billeder kommer for det første hofester, ligesom det tynde Bl. Dernæst beviser de, at Falck er gaaet ind i den norske Synode og ud af den forenede

Kapt. Cederbergh
 rapporterer fra Alaska:

„Ankom til Nome den 1te Juli. Har engageret Edward A. Hegness, en erfaren Guldfarver, som Formand, samt 4 gode, stærke Minearbejdere. Medbragte 2 Damp-Toapparater til Brug paa Dik Creek i Vinter. Udmærkede Nyheder fra U. S. Kommissioner Wm. S. Thompson og andre. Alle siger, vi har storartet Chancer. Thompson er ivrig efter at faa mig op til Dik Creek for at vise Guldet paa vore Miner. Afjender Mandskab, Maskiner og Probian til Good Hope Minerne med Gasolin-Stornerten „Alice“ omkring den 23. Juli.“

Dette er Hovedindholdet af Kapt. Cederberghs Brev, som ligger til Efterhyn paa vort Kontor for dem, der maatte ønske at læse det. Vi kan ikke aftrykke hele Brevet, da Annoncepladsen i Avisen er kostbar, og vi vil helst spare paa Udgifterne. Vi ønsker imidlertid at bekendtgøre Rapporten for alle dem, som enten allerede har købt Aktier, eller som har strevet til os om Køb af Aktier, og endelig for dem, som endnu ikke har benyttet Leiligheden til at faa Del i dette ualmindelig lovelige Foretagende.

Som man ser, har vor Præsident allerede gjort betydelige Skridt henimod Maalet for vor Bestræbelse ved Hjælp af de Penge, som de skandinaviske Aktieejere til Dato har skudt sammen; men naar man hører, at Guldfarvernes Løn er \$5.00 om Dagen og Formandens \$7.50 foruden Kosten, vil man indsee, at der kræves store Kapital, end vi har kunnet tilvejebringe i den korte Tid af ca. 4 Maanedre, for at vedligeholde Driften uden Afbrudelse. Arbejdet med at op-

Good Hope Bay Mining Co.,
 412-85 Dearborn St., Chicago, Ill.

grave den guldførende Sand maa gaa for sig udover hele Vøsten og Vinteren, og næste Vaar og Sommer maa Udviakningen af Guldet finde Sted for at kunne opnaa det forvandede Resultat, nemlig et hurtigt Udbytte paa vore Indskud.

For at tilvejebringe det forholdsvis lille Beløb, som endnu behøves, vil et begrænset Antal Aktier blive solgt til samme lave Pris som før, nemlig 10 Cents pr. Aktie, hvorefter Salget afsluttes. 100 Aktier @ \$10.00 er det mindste Antal, vi udsæder Aktiebrev paa. Aktierne lyder paa \$1.00 Stk.; de er non-assessable, og man kan aldrig blive afkrævet noget yderligere Indskud i Kompagniet.

Hvis De vil sikre Dem en Del af disse Aktier, da tegn Dem uophødelig; thi de vil gaa som varm Høveder!

Skriv straks efter vor smukt illustrerede Prospektus, Liste over vore Aktionærer o. s. v.

Kirke. Men endelig er de af en saadan Bestaaenhed, at der uden stor Ulejlighed kunde samles en lignende Blomstersamling ud af ethvert Kirkeblad, naar man ellers havde Tid og Sind dertil. Men den norske Synode har altsaa opnaaet, at en dansk Mand har fremfat en Paastand, den anden forjagt at ledere Besøgen for den. Væste de saa ikke just saa nøje, saa er det „bare Danst“, som har gjort det. Det forekommer mig, at her var god Anledning til at protestere paa Landsmandsforbuds Vegne; thi de navnte Mand er dog vistnok for gode til at bruges af den norske Synode til at kaste de Potter ud, man ikke selv vil røre ved. Vi laaber os ikke noget Øjeblik blande os, at disse Ting naturligvis gaar under ganske andre Navne; det gør ikke Sagen bedre, men kun saa meget værre.

Se, det var nu en Smule om, hvad der ikke just naar saadan ligefrem i navnte Festskrift.

Lad os et Øjeblik se paa, hvad der da naar strevet, som særlig angaar os. Pastor Johansen har altsaa Ordet i den norske Synodes Navn:

„Den norske Synode har en høj hellig Forpligtelse overfor de indvandrede Danst i dette Land. Den har ved Guds Raade faaet og indtil nu bevaret den skønneste Arv, nogen kan erholve paa denne Jord, nemlig det rene og sande Evangelium, som viser den lige Vej til Salighed ved Troen paa Jesus Kristus alene, nedlagt i hans hellige ufejlbare Ord og uforfælskede Sakramenter. De danske Kirkesamfund hertilands har som Samfund betragtede efter vor Overbevisning ikke Artiklen om en Synoders Retfærdiggørelse af Raade alene ren og klar i alle Stykker, men er biledede i disse „Retninger“ eller „Anskuelse“ enten i Lære eller Praksis. Vi kan derfor ikke anbefale dem Arbejde for Opbyggelsen af det lutherste Zion iblandt det danske Udslytterfolk.“ — Juben vi gaar videre, kunde det jo være værd at spørge, om en Dom som denne skulde være hjulpe de stiftels danske Kirkesamfund til Renhed og Klarhed, hvor saadan maatte mangler. Jeg for en kan ikke se det. Derimod kan jeg nok se, at den norske Synode og de danske Kirkesamfund stilles i næsten absolut Mønstning til hinanden. Men det forekommer mig rigtig, at hvad der siges, er af den Bestaaenhed, at det er i højeste Grad farligt for den norske Synode, og tillige, at intet dansk Kirkesamfund kan protestere imod det, uden at komme i

regning. At protestere imod at man ikke erfuldkommen baade i Lære og Levnet, er det samme som at paastaa, at man er fuldkommen. Men det skulde de danske Kirkesamfund lade den norske Synode være ene om — efter min ringe Mening. Af Guds Raade er vor Lære fuldkommen; thi den er hans eget dyre Ord; men for Synodens Styld er vort Levnet og Praksis ufuldkommen og vil vedblive at være det, saa længe vi er under disse Stjerne. Og det vilde vi, inden vi herte det fra den norske Synode.

Smuler.
 (Af G. B. Chr.)

Odense.

Odense, Hovedstaden i Danmarks Havn, har nu naaet frem til et byggetantal af ca. 40,000. Kun Aarhus gør den Rangen stridig foruden København. Den sidste Mennestæder har ogsaa været en betydelig Udviakningsperiode for Staden, naaet efter vore gamle Forfædres Odsæder oppe i Balhalla: Odin.

Kanalen er uddybet meget, saa store Skibe kan nu sejle helt op til Byen. Det største Skib, som nogen Side har været der, var just inden Haan, medens jeg var der — en magtig Sortehavns Dampet.

Det magtigste Mindesmærke i Odense er naturligvis den kolossale Domkirke St. Knuds Kirke.

Ogsaa her har Herren en stor Oerding for sig. For noget over 30 Aar siden brugte Herren det udbalgede Redskab Pastor Johansen til en rig Velsignelse i Odense. Mange blev ved ham omvendte til Herren i de Dage og troende Mennestæder rundt omkring fra Hyn sagde berden for at gøre dette Herrens Vidne til megen Glæde og Overtøvelse.

I Odense er to Missionshuse og et Missionshotel, store Foreninger af unge Kvinder og Mand.

I min føre Vens, Pastor Busch's Hjem tilbragte jeg nogle hyggelige Timer, hyndige Timer, naar Jesu Venner med hinanden kan sænte sig ned i Naadens og Kærlighedens Dybder — i Fællesskab tage sig en aandelig Motion tilbage paa de gamle Stier: Herrens Velsigningers og Naadeværgningens Stier. — Vi havde saadanne skønne Timer sammen.

Om Søndagen havde jeg en ualmindelig Naadebag. Sammen med en flot troende Venner nød jeg den fællige Raaber og hørte et vellykket Vidnesbyrd om Johannes-Aften og